

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	7
2. Struktury układów automatycznej regulacji (UAR) oraz ich właściwości odpornościowe	9
2.1. Wprowadzenie	9
2.2. Wrażliwość wejściowa i zakłócienna struktur UAR.....	10
2.2.1. Struktura standardowa (CL)	10
2.2.2. Struktura feedback – feed forward (FF).....	11
2.2.3. UAR z predyktorem Smitha (SM).....	12
2.2.4. Struktura SM Watanabe (SMW)	14
2.2.5. Zmodyfikowany UAR z predyktorem Smitha FPPI	15
2.2.6. Sterowanie poprzez model bez opóźnienia	16
2.2.7. Struktura IMC	17
2.2.8. Struktura o dwóch stopniach swobody 2DOF.....	20
2.2.9. Dwupętlowa struktura MFC	21
2.2.10. Dwupętlowa struktura MFC/IMC	23
2.2.11. Dwupętlowa struktura MFC dla procesów ze znanim opóźnieniem (MFCD).....	24
2.2.12. Zmodyfikowany UAR z predyktorem Smitha	26
2.2.13. Struktura 2DOF/ IMC	27
2.2.14. Struktura Model Feedback Control System (MFCS).....	28
2.2.15. Struktura z obserwatorem zakłóceń (DOB)	29
2.3. Uogólnienie wrażliwości układów regulacji SISO	30
2.4. Wpływ perturbacji opóźnienia $L_m \neq L_p$	32
3. Podstawowe właściwości MFC	35
3.1. Wprowadzenie	35
3.2. Stabilność i odporność	36
3.3. Regulacja MFC z przyspieszonym modelem procesu	58
3.4. Wielopętlowy układ regulacji n-MFC (Model-Following Control)	69
3.4.1. Dlaczego nowa koncepcja regulacji?	70
3.4.2. Budowa i zasada działania wielopętlowego układu regulacji n-MFC	71
3.4.3. Analiza teoretyczna struktury n-MFC	75
3.4.4. Analiza symulacyjna struktury n-MFC w dziedzinie czasu	93

3.4.5. Wnioski	117
3.5. Układ regulacji MFC a implementacja w sterowniku PLC	118
3.5.1. Problematyka implementacji algorytmów regulacji w programowalnych urządzeniach automatyki.....	119
3.5.2. Programowalne sterowniki automatyki firmy B&R	133
3.5.3. Komputerowa symulacja algorytmu MFC w wirtualnym sterowniku programowalnym SA100	147
3.5.4. Przykładowe implementacje układu regulacji MFC w sterownikach	152
3.6. Układ regulacji MFC a wykorzystanie logiki rozmytej.....	174
3.6.1. Rozmyty regulator PD/PI.....	176
3.6.2. Rozmyty regulator PID	180
3.6.3. Rozmyty regulator PIDD	184
3.6.4. Rozmyte regulatory PID w strukturze MFC	188
3.7. MFC/IMC	198
3.7.1. Wprowadzenie.....	198
3.7.2. Właściwości podstawowe	199
3.7.3. Wyniki eksperymentalne.....	205
3.7.4. Wnioski	212
3.8. MFCD – struktura MFC dla obiektów ze znanym opóźnieniem transportowym....	212
3.8.1. Wprowadzenie.....	213
3.8.2. Przypadek pełnej znajomości procesu $\Delta(s) = 0, \Delta L = 0$	213
3.8.3. Perturbacje opóźnienia procesu $\Delta(s) = 0, \Delta L \neq 0$	214
3.8.4. Perturbacje dynamiki przy znanym opóźnieniu procesu $\Delta(s) \neq 0, \Delta L = 0$	215
3.8.5. Tłumienie zakłóceń w strukturze MFCD	219
3.8.6. Podsumowanie	227
4. Identyfikacja i modelowanie uproszczone dla PID.....	229
4.1. Modele uproszczone dla regulacji PID	229
4.2. Identyfikacja rzędu i średniej stałej czasowej.....	231
4.3. Wykorzystanie stosunku τ_z/T_z do identyfikacji modeli dla PID	237
4.4. Metoda numeryczna bazująca na stosunku τ_z/T_z	244
4.5. Wykorzystanie stosunku τ_z/t_m do identyfikacji modeli dla PID	250
4.5.1. Eksperiment praktyczny	255
5. Nowe sposoby projektowania regulatora PID.....	261
5.1. Projektowanie regulatora PID _{OVR} na zadane przeregulowanie.....	261
5.2. Projektowanie odpornego regulatora PID	264
6. Przykłady zastosowań – praktyczna weryfikacja teorii.....	269
6.1. W robotyce.....	269
6.1.1. Regulacja pozycji	270
6.1.2. Regulacja siły	297
6.2. W regulacji temperatury	312

6.2.1.	Badania algorytmu MFC oraz MFC/IMC w dwupołożeniowej regulacji PID temperatury	312
6.2.2.	Badania algorytmu MFC w sterowniku SA100 na wielostrefowym obiekcie cieplnym.....	318
6.2.3.	Badania algorytmu MFC w sterowniku CP476	325
6.3.	W napędach elektrycznych	326
6.4.	W energetyce	328
6.4.1.	Optymalizacja zawartości tlenu w kotle parowym – charakterystyka problemu.....	329
6.4.2.	Kotłownia jako obiekt sterowania.....	331
6.4.3.	Wyniki badań nad optymalizacją procesu spalania w kotle parowym mocy 4 MW	333
6.4.4.	Podsumowanie badań nad optymalizacją procesu spalania w kotle parowym.....	340
Literatura		341
Skorowidz		357